

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

Datum

16 december 2019

Kenmerk

Telefoon

Bijlage(n)

Onderwerp

Reactie op voorgenomen verruiming artikel 174a Gemeentewet

Geachte

U heeft gevraagd om een reactie op de voorgenomen verruiming van artikel 174a Gemeentewet en wijziging van enkele andere wetten. Hiermee wilt u een bevoegdheid voor de burgemeester opnemen om een woning te sluiten voor gevallen van beschietingen of het aantreffen van wapens. Het is bedoeld om één van de juridische knelpunten op te lossen in de huidige aanpak van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit. Met deze brief geven wij u onze reactie op uw voornemen.

Belang bestuurlijke aanpak ondermijning

We stemmen van harte met het wetsvoorstel in. De voorgenomen verruiming van artikel 174a Gemeentewet komt tegemoet aan de behoefte van burgemeesters om het bestuurlijk instrumentarium voor de aanpak van ondermijning werkbaarder te maken. Het is één van de voorstellen die de regioburgemeesters in 2017 met hun proeve van wetgeving 'Voorkomen en Aanpakken ondermijning' hebben gedaan. In de proeve van wetgeving zijn zaken opgenomen die bij voorrang moesten worden opgepakt.

Een verruiming van artikel 174a Gemeentewet is onderdeel van een breder pakket aan wetgevingsvoorstellen vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid om de aanpak van ondermijning via het bestuursrecht beter te faciliteren. We houden in de gaten of dit in het algemeen leidt tot de gewenste mogelijkheden voor een bestuurlijke aanpak. In dit opzicht zijn we ook benieuwd naar bijvoorbeeld het wetsvoorstel over de gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden en de tweede tranche Wet Bibob.

Aanpak in breder perspectief

Er is grote zorg over de ontwikkeling van de aard en omvang van georganiseerde criminaliteit en de ondermijnende werking daarvan voor de samenleving en de rechtsstaat. Alleen met een echte integrale aanpak door verschillende partners en vanuit de invalshoeken strafrecht, bestuursrecht, fiscaal recht en civiel recht is deze ontwikkeling mogelijk te keren. Gemeenten nemen hierin volop hun verantwoordelijkheid in de verwachting dat de partners in de strafrechtketen en hun inzet van het strafrecht evenredige prioriteit krijgen. We vragen u hierop te blijven toezien en te voorkomen dat het bestuursrecht steeds meer in de plaats treedt van het strafrecht.

Verder is er de relatie tussen de aanpak van georganiseerde criminaliteit, het bevorderen van maatschappelijke weerbaarheid en het borgen van de integriteit van het lokaal bestuur en het ambtenarenapparaat. Gemeenten zijn bij uitstek de overheid die verantwoordelijkheid kan nemen voor een preventieve sociale aanpak in wijken en buurten. Hoewel hier eenmalig extra financiering voor is, zijn structurele middelen voor een preventieve aanpak noodzakelijk. Over de integriteit in het openbaar bestuur heeft de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties onlangs wetsvoorstellen in consultatie gebracht. Hier zullen wij afzonderlijk op reageren.

Bewijslast

Bij het wetsvoorstel zelf vragen we expliciet aandacht voor de bewijslast. Succesvolle toepassing van het huidige artikel 174a Gemeenwet (in het wetsvoorstel eerste lid onder a) stelt hoge eisen aan de bewijsvoering. Het verdient aanbeveling om die eisen scherp af te bakenen van de nieuwe sluitingsbevoegdheden. Bij het eerste lid onder b en c zou de verstoring van de openbare orde door ernstig geweld of door het aantreffen van een wapen beter zonder meer kunnen worden aangenomen. De mogelijke eis dat er een waarneembaar effect moet zijn op het openbare leven, zou deze bevoegdheid in de praktijk moeilijk toepasbaar maken.

Wetstechnische opmerkingen

Tot slot hebben wij enkele wetstechnische opmerkingen. Ten eerste zou het logisch zijn om lid 1 onder a net als onderdeel b en c ook van toepassing te laten zijn wanneer ernstige vrees bestaat voor het ontstaan. Ten tweede bestaat over de huidige tekst van lid 4 in de praktijk veel onduidelijkheid. Het heeft onze voorkeur om lid 4 niet te laten gelden voor de gevallen van lid 1 onder b en c. Het geven van een begunstigingstermijn om maatregelen te treffen, is in die gevallen niet goed voorstelbaar. Ten derde wordt in de memorie van toelichting weinig aandacht besteed aan de bewoners van de beschoten woning, terwijl die verplicht het huis uit worden gezet.

Met vriendelijke groet

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Bureau Regioburgemeesters

Algemeen directeur

Portefeuillehouder ondermijning

20191218.059 09:50 0000

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag

FMHaaglanden

18 DEC. 2019

Ontvangen

Gezien scankamer
JenV

18 DEC. 2019

R03CC #X830X0X#00#0000#

